

Liste i pitanja za provjeru pisanog rada

„Liste za provjeru pisanog izraza“ pomažu učenicima da samostalno i u paru ocijene kvalitet vlastitog teksta. Kroz vođena pitanja, razvijaju kritičko mišljenje, izražavanje i samorefleksiju u pisanju.

LISTE ZA PROVJERU NAPISANO

Ime _____

Ime partnera _____

Samostalno: Ponovo pročitaj što si napisao/la. Postavi sebi sljedeća pitanja:

1. Da li moje pisanje izražava ono što sam želio/željela? ☐
2. Da li sam rekao/rekla sve što sam želio/željela reći? ☐
3. Hoće li čitatelj razumjeti moj način razmišljanja? ☐
4. Jesam li dobro obrazložio/obrazložila svoje ideje razlozima? ☐
5. Hoće li moji razlozi uvjeriti čitatelja? ☐
6. Hoće li riječi koje sam koristio/koristila izazvati osjećaje kod čitatelja slične mojim osjećajima? ☐

Zajedno s partnerom: Slijedite ove korake.

- Opišite publiku za koju ste pisali. ☐
- Pročitajte svoj rad partneru/ici ☐
- Zamolite partnera da vam kaže šta misli da je bio vaš cilj ☐
- Zamolite ga da vam prepriča šta mu/joj je bilo najzanimljivije. ☐
- Objasnite partneru stvarnu svrhu pisanja. ☐
- Raspravite da li postoji mogućnost da vaše pisanje postane jasnije. ☐
- Zahvalite svom partneru na pomoći. ☐
- Promijenite uloge. Saslušajte svog partnera i pokušajte mu pomoći

Pitanja za radne dogovore: nekoliko mogućnosti

- Poslušaj moju prvu rečenicu(e). Kakva očekivanja ona pobuđuje? Kako bih je mogao poboljšati?
- Pružam li dovoljno informacija? Odnosno, ima li mjesta u mojem tekstu gdje bih trebao biti određeniji? Gdje?
- Gubiš li tok dok čitaš ili slušaš moj tekst? Kada?
- Ima li u mom tekstu previše riječi? Ima li mjesta koja bi bila jasnija s manje riječi? Gdje?
- Jesam li u tekstu spomenuo stvari, ljude, mjesta ili događaje koje ti je teško zamisliti? Koje?
- Jesu li rečenice i odlomci u mom tekstu date logičnim slijedom? Ako nisu, kako bi ih trebalo presložiti?
- Da li bih trebao na nekim mjestima jače pokazati svoje osjećaje ili misli? Gdje?
- Držim li se teme?
- Imam li dobar završetak? Ako nemam, kako bih ga mogao poboljšati?
- Odgovara li naslov tekstu?

Dopišite ostala pitanja:

/Izvor: Nathan, R., Temple, F., Juntunen, K., & Temple, C. (1988). Objavljeno uz dozvolu./

Pitanja za radne dogovore koje vodi nastavnik

Uvodna pitanja

Ispričaj mi nešto o svom tekstu.

Zašto si odabrao da pišeš o toj temi?

Šta te najviše iznenađuje u ovoj radnoj verziji?

Kakve si sve promjene izvršio u odnosu na prethodnu verziju?

Kakva ti je pitanja postavio tvoj partner u toku radnog dogovora?

Kakvih problema imaš, ako ih imaš?

Kamo će te odvesti ovaj tekst?

Kakva pitanja imaš za mene?

Pitanja u vezi sa značenjem

Da li u tvom tekstu ima više od jedne priče?

Podvuci dio koji govori o čemu se radi u priči.

Koja je najvažnija stvar koju pokušavaš izraziti u tekstu?

Objasni kako se naslov uklapa u tekst.

Pitanja u vezi sa poznavanjem teksta

Možeš li mi reći još nešto o tome?

Ovaj mi dio nije jasan. Možeš li mi reći šta znači?

Možeš li mi to opisati?

Pitanja u vezi sa osobnim mišljenjem

Kako ti zvuči tekst kad ga čitaš naglas?

Zaokruži najuzbudljiviji dio.

Pokaži mi mjesto po kojem mogu znati da si baš ti napisao taj tekst.

Pitanja u vezi s raspletom

Možeš li mi reći još nešto?

Da li daješ dovoljno informacija?

Možeš li mi reći kakvom raspletu vodi tvoj tekst?

Kako si došao do ovog mjesta u pisanju?

Pitanja u vezi sa strukturom

Da li si zadovoljan početkom i svršetkom?
Kako početak tvog teksta privlači pažnju čitatelja?
Kako si povezao svršetak sa početkom?

Pitanja u vezi s jasnoćom

Možeš li biti precizniji? (npr. kako si ušao u kuću?)
Kojim riječima naglašavaš radnju? Možeš li dodati još neke?
Možeš li se sjetiti nekog drugog načina da to kažeš?
Da li je ovo baš najbolja riječ?
Pitanja (kad prva verzija još nije dovršena) koja pomažu učeniku da nastavi s pisanjem

Šta sad namjeravaš?
Šta misliš, šta bi mogao učiniti da poboljšaš svoj tekst?
Šta je toliko uspješno da ne bi ništa mijenjao?
Pitanja koja pomažu učenicima da prate napredak svog pisanja

Šta si naučio iz ovog sastava?
Kakav je on u poređenju sa drugima koje si napisao? Zašto?
Možeš li se sjetiti nečeg novog što si isprobao u ovom tekstu a što nisi nikad prije toga pokušao?
Po čemu sad bolje pišeš nego što si pisao na početku školske godine?

/Izvor: Temple, Nathan, Temple, & Burris (1993). The beginnings of writing (3. Izdanje). Needham Heights, MA.: Allyn & Bacon. Objavljeno uz dozvolu/

Smjernice za radne dogovore koje vode vršnjaci

Ovaj prvi skup uputa za radne dogovore traži od učenika da pažljivo slušaju jedni druge, komentiraju a potom postavljaju pitanja i daju prijedloge. (Možete početi s trećim korakom ako želite.)

Pročitajte svoju radnu verziju teksta partneru.

Neka vam partner ispriča čega se najviše sjeća iz vašeg teksta (tj. ono što je bilo zanimljivo ili dobro zvučalo).

Ponovo pročitajte svoj tekst, ali ovog puta zamolite partnera da obrati pažnju na pitanja za radni dogovor br. ---- i/ili ---- .

Neka vaš partner govori o onome što ste ga zamolili da sluša. Vaš će vam partner možda dati korisne prijedloge. Pažljivo saslušajte.

Zapamtite, vi ste autor. Tuđi prijedlozi mogu, ali i ne moraju biti korisni. Promijenite samo one dijelove teksta za koje smatrate da ih je potrebno mijenjati.

Pitanja za radne dogovore: nekoliko mogućnosti

Poslušaj moju prvu rečenicu(e). Kakva očekivanja ona pobuđuje? Kako bih je mogao poboljšati? Pružam li dovoljno informacija? Odnosno, ima li mjesta u mom tekstu gdje bih trebao biti određeniji? Gdje?

Gubiš li tok dok čitaš ili slušaš moj tekst? Kada?

Ima li u mom tekstu previše riječi? Ima li mjesta koja bi bila jasnija s manje riječi? Gdje?

Jesam li u tekstu spomenuo stvari, ljude, mjesta ili događaje koje ti je teško zamisliti? Koje?

Jesu li rečenice i odlomci u mom tekstu date logičnim slijedom? Ako nisu, kako bi ih trebalo presložiti?

Da li bih trebao na nekim mjestima jače pokazati svoje osjećaje ili misli? Gdje?

Držim li se teme?

Imam li dobar završetak? Ako nemam, kako bih ga mogao poboljšati?

Odgovara li naslov tekstu?

Dopišite ostala pitanja:

/Izvor: Nathan, R., Temple, F., Juntunen, K., & Temple, C. (1988). Objavljeno uz dozvolu./

Smjernice za radne dogovore učenika (jednostavna verzija)

Ovaj niz uputa za radni dogovor upućuje učenike da od svojih vršnjaka traže komentare u vezi sa određenim aspektom teksta. Kako će učenici i njihovi partneri znati koje je aspekte teksta potrebno komentirati? Nastavnik će ukazati na te aspekte, najčešće pomoću mini predavanja.

Poslušajte radnu verziju teksta vašeg partnera.

Recite svom partneru šta vam se u tekstu svidjelo, šta vam se učinilo zanimljivim ili kako ste se osjećali dok ste slušali.

Ponovo poslušajte tekst vašeg partnera.

Ako imate pitanje u vezi sa partnerovom temom, sad je dobar trenutak da ga postavite. (Ako imate vremena, zapišite svoje pitanje i dajte ga partneru. Ovo će mu pomoći da upamti šta ste pitali.)

/Izvor: Nathan, R., Temple, F., Juntunen, K., & Temple, C. (1988). Objavljeno uz dozvolu./

LEKTORSKI OBRAZAC

Provjeri svoj rad i zabilježi sa ☐

---- 1. Da li sam napisao/la naslov teksta, ime i datum

---- 2. Da li sam napisao/la svaku rečenicu kao dovršenu misao?

(Nedovršena misao: Na ulici. Dovršena misao: Mali je psić stajao sasvim sam na ulici. Napomena: Ponekad se pisci služe nepotpunim rečenicama zbog posebnog efekta, npr.: Ne ja!)

---- 3. Da li imam "nadovezujuće" rečenice?

(Nadovezujuća rečenica: Mali psić je stajao sasvim sam na ulici i nije mogao naći svoju mamu pa se silno prestrašio i pomislio da će umrijeti i ogledavao se ne bi li našao prijatelja, no nije našao nikog pa je hodao i hodao. Još jedan primjer "nadovezujućih": Ja nemam kućnog ljubimca a ti?)

---- 4. Da li sam svaku rečenicu završio ispravnim znakom interpunkcije?

(Netačni primjeri: Je li psić uspio naći majku. Ovoj rečenici nedostaje upitnik.)

---- 5. Da li sam počeo/la svaku rečenicu velikim slovom?

---- 6. Da li sam se i na drugim mjestima ispravno poslužio velikim slovima?

(Vlastita imena, imena gradova, ulica, planina... itd.)

---- 7. Da li su zarezi, apostrofi i ostali znakovi interpunkcije pravilno označeni?

---- 8. Da li sam uvukao prvi red svakog pasusa?

(Kad god uvedete neku ideju, potreban vam je novi pasus. Dijalog - razgovor između dvije ili više osoba - također iziskuje novi pasus, svaki put kad neko progovori.)

---- 9. Da li su sva slova: č, ć, dž, đ napisana pravilno?

---- 10. Da li si pravilno upotrijebio/la „ije“ i „je“

---- 11. Obrati pažnju na rastavljanje riječi na kraju reda

Potraži pomoć druga ili drugarice, ili pitaj nastavnika/cu ako ti je pomoć potrebna.

Tags

Obrazovne strategije

rad sa tekstom

Collections

Metodika i didaktika

Autorski tekstovi